

Οι τεχνικές διαμορφωτικής αξιολόγησης του μαθητή ως εργαλεία παρακολούθησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων

Συνέδριο
«Παιδαγωγική Ηγεσία και (αυτο)αξιολόγηση»

Χριστίνα Σταύρου
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
stavrou.chr@cyearn.pi.ac.cy

Σκοπός του Εργαστηρίου

Θα επιχειρήσουμε, βασιζόμενοι στην κοινή σοφία, να εξοικειωθούμε με

- τη **διαμορφωτική αξιολόγηση** του μαθητή και τον **ρόλο** που επιτελεί
- **τρόπους και τεχνικές ένταξης** της στη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας
- με ζητήματα **αξιοποίησης των αποτελεσμάτων** αξιολόγησης για σκοπούς
 - παρακολούθησης των αποτελεσμάτων,
 - ανατροφοδότησης,
 - επαναστοχοθέτησης.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση σήμερα ...

- 1. Σε ποιο βαθμό η διαμορφωτική αξιολόγηση προνοείται / περιέχεται στα Α.Π.; Επιλέξτε από μία κλίμακα από το 5 ως το 10;
- 2. Τι ΕΙΝΑΙ για μένα η διαμορφωτική αξιολόγηση;
- 3. Τι ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ διαμορφωτική αξιολόγηση;

Ρόλος της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης (1)

- Υποβοηθά τη **ΜΑΘΗΣΗ** για επίτευξη των καλύτερων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων
- **Κάνει τη ΜΑΘΗΣΗ ΟΡΑΤΗ** για μαθητές και εκπαιδευτικούς
- **Ανατροφοδοτεί** την πορεία της διδασκαλίας και **καθοδηγεί τις αποφάσεις μας** για βελτίωση της διδασκαλίας
- Παρέχει χρήσιμες και σχετικές **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΣΤΙΓΜΗ**
- Δίνει ευκαιρίες για **ΔΙΑΓΝΩΣΗ** μαθησιακών παρανοήσεων, δυσκολιών, ιδιαιτεροτήτων

Ρόλος της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης (2)

- Δίνει ευκαιρίες για **ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΣΤΙΓΜΗ**
- Αναφέρεται σε **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ** διαμορφωμένες / προσαρμοσμένες **ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**
- Είναι **ΣΥΧΝΗ** και **ΣΥΝΕΧΗΣ**
- Γίνεται σε κλίμα **ΧΑΛΑΡΟ** και **ΜΗ-ΣΤΡΕΣΟΓΟΝΟ**
- Δίνει τη δυνατότητα αξιολόγησης **ΣΧΕΣΕΩΝ – ΑΞΙΩΝ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ**

Στρατηγικές Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- Παρατηρούμε στοχευμένα τα παιδιά όταν εργάζονται σε μία εργασία διαμορφωτικής αξιολόγησης – Σημειώνουμε τι παρατηρήσαμε.
- Ακούμε τα παιδιά κατά την παραγωγή προφορικού λόγου και όταν σκέφτονται μεγαλόφωνα – Σημειώνουμε τι παρατηρήσαμε.
- Ελέγχουμε σε ποιο βαθμό κατέχουν **τις προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες** (π.χ. δίνουμε ένα **δελτίο εισόδου**)
- Ζητούμε **να καταγράψουν** κάτι σε σχέση με ένα μάθημα ή μια συζήτηση/εργασία. Μαζεύουμε την εργασία για διόρθωση.
- **Συμπληρώνουν** εργασίες /προβλήματα /ερωτήσεις και ελέγχουμε τις λύσεις/απαντήσεις.

Στρατηγικές Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ Νεύματα με το χέρι (1)

□ Κατάλαβα καλά

□ Δεν κατάλαβα

□ Δεν είμαι σίγουρος

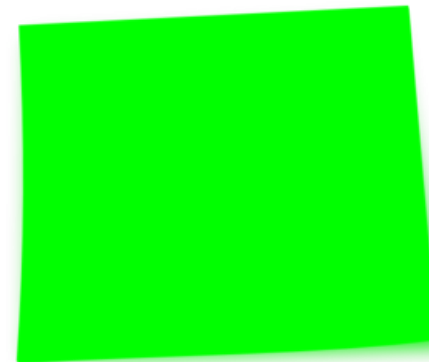
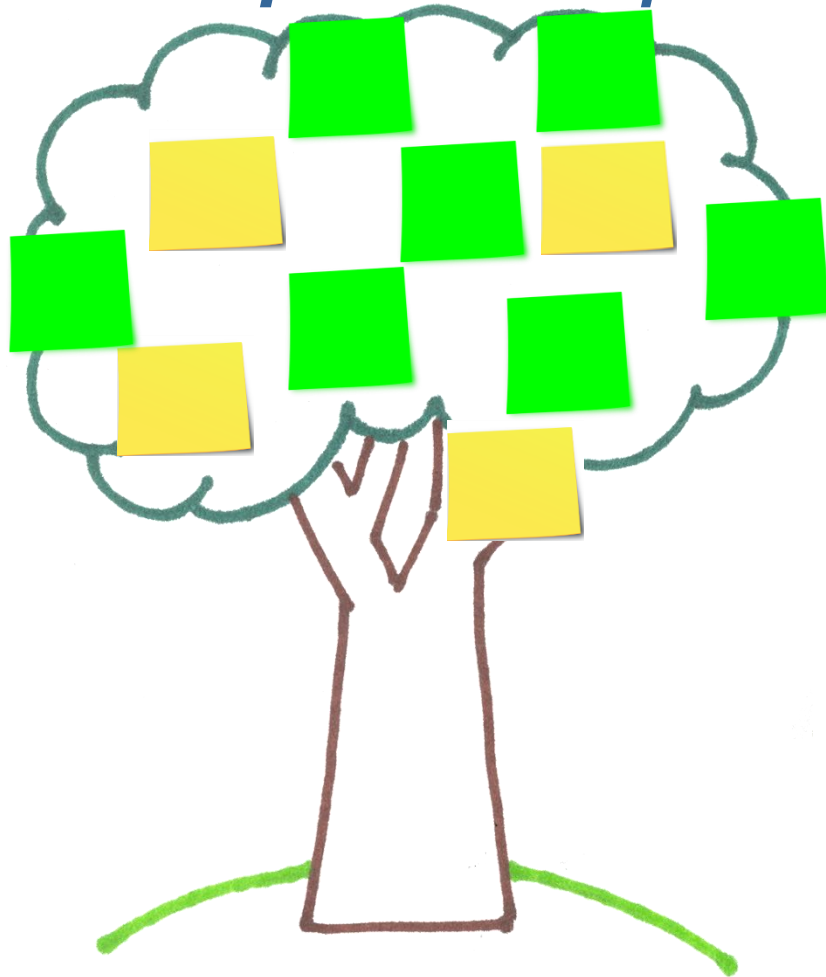
■ Νεύματα με το χέρι (2)

□ Κλείνω τα μάτια και δείχνω το γράμμα (π.χ. τον – των)

Στρατηγικές Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ Το δέντρο και τα φύλλα του

Εργαλεία Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ Πινάκιο (ατομικός ασπροπίνακας)

- ❑ Ελέγχουμε σε ποιο/α σημείο/α της αίθουσας παρουσιάζονται λάθη σ' αυτό που αξιολογούμε ή η απάντηση δίνεται αργοπορημένα

■ Μία αλήθεια και ένα ψέμα

- ❑ Σημειώνουν κάτι που ισχύει και κάτι που δεν ισχύει για ...

■ Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής / Εργασία Ορθό - Λάθος / Εργασία αντιστοίχισης

- ❑ Με χρήση του πίνακα και του τετραδίου ή με χρήση έντυπης εργασίας

■ Ενός λεπτού χαρτί

- ❑ Έχουν 1-2 λεπτά στη διάθεσή τους να αναφέρουν ..., χρησιμοποιώντας το νέο λεξιλόγιο (π.χ. δύο τουλάχιστον τρόπους εξοικονόμησης νερού/ενέργειας)

Εργαλεία Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ Δελτίο Εξόδου

- ❑ Οποιαδήποτε ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑ πριν φύγουν οι μαθητές
- ❑ Σημειώνουν ένα πράγμα που **κατάλαβαν καλά** και ένα πράγμα για το οποίο **δεν είναι σίγουροι** ή το οποίο θα επιθυμούσαν να **ξαναδουλέψουν** στο μάθημα.

	<p>Σημειώνω 1-2 σημεία που θεωρώ θετικά ή χρήσιμα από τη σημερινή συνάντηση ...</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<p>Σημειώνω 1-2 σημεία που δεν ικανοποίησαν τις προσδοκίες μου ή που επιθυμώ να διερευνηθούν περαιτέρω ...</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Εργαλεία Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ 3 - 2 - 1

3 πράγματα που ανακάλυψες/έμαθες
2 πράγματα που βρήκες ενδιαφέροντα
1 ερώτηση που έχεις

3 σημαντικές πληροφορίες
2 ασήμαντες πληροφορίες
1 σκέψη για το πώς
εργάστηκες σήμερα

3 ερωτήσεις για το κείμενο/μάθημα
2 προβλέψεις με βάση το κείμενο/μάθημα
1 σχέση του κειμένου/θέματος με κάτι που
γνωρίζεις ή έχεις βιώσει

3 ομοιότητες
2 διαφορές
1 απορία που έχεις

3 λέξεις – κλειδιά
2 νέες ιδέες/πληροφορίες
1 ζήτημα που θα ήθελες να σκεφτείς για το θέμα

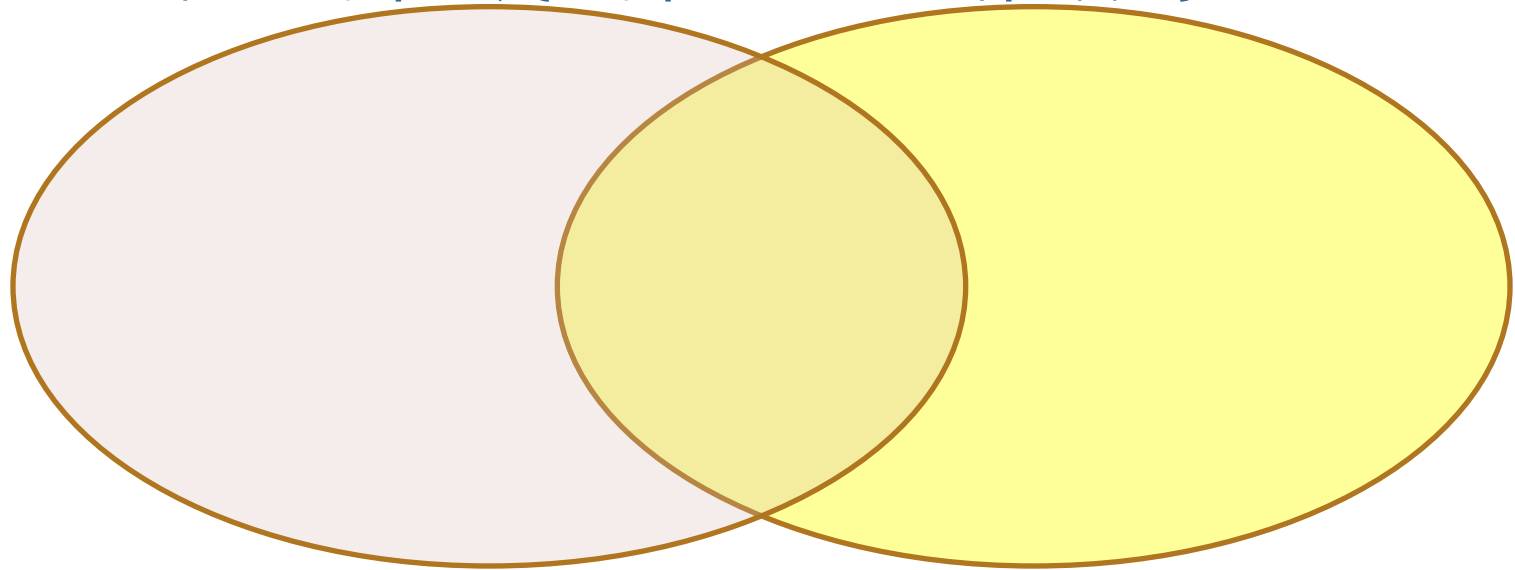
Εργαλεία Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

■ Πίνακας T

Απόψεις που συμφωνούν με το ...	Απόψεις που διαφωνούν με το ...
Πληροφορίες για τον πρωταγωνιστή A	Πληροφορίες για τον πρωταγωνιστή B
Συνθήκες που επικρατούν στις πολικές ζώνες	Συνθήκες που επικρατούν στις τροπικές ζώνες
Επιχειρήματα υπέρ του ...	Επιχειρήματα κατά του ...
Στοιχεία από το κείμενο A ...	Στοιχεία από το κείμενο B ...
Εργασία που έγινε στην ολομέλεια	Παρόμοια εργασία που γίνεται ατομικά
Εργασία ατομική	Εργασία στην ομάδα

Εργαλεία Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

- Εννοιολογικοί χάρτες (π.χ. βέννειο διάγραμμα)

π.χ. εντοπισμός κοινών στοιχείων (ομοιοτήτων) και διαφορών μεταξύ δύο ...

- κειμένων / τόπων / βιογραφιών / απόψεων / πειραμάτων / φωτογραφιών / γραφικών παραστάσεων / γραφημάτων / έργων τέχνης / χαρτών

Σχεδιασμός Διαμορφωτικής Αξιολόγησης

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ – ΣΥΓΓΕΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Νέα γνώση	Αξιολόγηση
<p>Αξιολόγηση προαπαιτούμενης γνώσης – ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ή ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ουσιαστικά, π.χ., μέσα από το πρώτο κείμενο ή με δελτίο εισόδου • Ρήματα, π.χ., μέσα από το δεύτερο κείμενο ή με δελτίο εισόδου • Σύνταξη, π.χ., διάκριση παρατακτικής από υποτακτική και ασύνδετο σχήμα 		✓
<p>Κατανόηση προφορικού λόγου – εντοπισμός πληροφορίας εντός παραγράφου ή κειμένου</p> <ul style="list-style-type: none"> • π.χ., δεύτερο κείμενο: Ποια ήταν η αγαπημένη απογευματινή ασχολία της μητέρας 		✓
<p>Κατανόηση κειμένου – Δραστηριότητες πρόβλεψης (βλ. Ομάδα Α.Π. Γλώσσας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • π.χ., εισαγωγικό κείμενο, δεύτερο κείμενο • τι είδους κείμενο είναι; Πώς το κατάλαβες; Με ποιο θέμα μπορεί να σχετίζεται; 		✓
<p>Κατανόηση κειμένου – Εντοπισμός πληροφοριών στο κείμενο που δεν είναι σαφώς διατυπωμένες</p> <ul style="list-style-type: none"> • π.χ., εισαγωγικό κείμενο: Πώς, πιστεύετε, ότι αισθάνεται ο Οδυσσέας που αντίκρισε τον γιο του μετά από τόσα χρόνια ή ο Τηλέμαχος όταν αναγνώρισε τον πατέρα του; Γιατί το νομίζετε αυτό; Ποιες λέξεις / φράσεις / εκφράσεις υπονοούν τα συναισθήματα του Οδυσσέα / Τηλέμαχου; • π.χ., πρώτο κείμενο: Πώς, πιστεύετε, ότι αισθάνεται η συγγραφέας για τη μητέρα της; Γιατί το νομίζετε αυτό; Ποιες λέξεις / φράσεις / προτάσεις υπονοούν τα συναισθήματα της συγγραφέως για τη μητέρα της; • π.χ., δεύτερο κείμενο: Πώς, πιστεύετε, ότι αισθάνονται οι γονείς του Νικόλα καθώς προσπαθούν να τον ενημερώσουν για τις διακοπές στην κατασκήνωση; Γιατί το νομίζετε αυτό; Ποιες λέξεις / φράσεις / προτάσεις υπονοούν τα συναισθήματα των γονέων του; 	✓	
<p>Κατανόηση κειμένου – Ερμηνεία / αναδιατύπωση φράσης ή πρότασης με άλλα λόγια</p> <ul style="list-style-type: none"> • π.χ., εισαγωγικό κείμενο: «... που πριν με τόση επιμονή τα συγκρατούσε.». Τι εννοεί ο Όμηρος; Πώς φαίνεται αυτό; Πώς αλλιώς μπορούμε να εκφράσουμε το ίδιο νόημα; • π.χ., δεύτερο κείμενο: « ... ο μπαμπάς κι η μαμά με κοιτάζανε με μάτια γουρλωμένα». Γιατί συνέβηκε αυτό; Τι εννοεί ο συγγραφέας; Πώς αλλιώς μπορούμε να εκφράσουμε το ίδιο νόημα; 		✓
<p>Κατανόηση κειμένου – Διατύπωση νοήματος με διαφορετικό τρόπο / ύφος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • π.χ., Τι θα συμβεί στην περιγραφή προσώπου, αν αφαιρέσουμε τα επίθετα; • π.χ., Τι θα συμβεί στην πρόταση αν η σύνταξη γίνει από παρατακτική υποτακτική ή αντίστροφα; • Εξηγήστε τι αλλάζει στο ύφος, στη γλώσσα, στην αποτελεσματικότητα του αποσπάσματος / κειμένου 	✓	

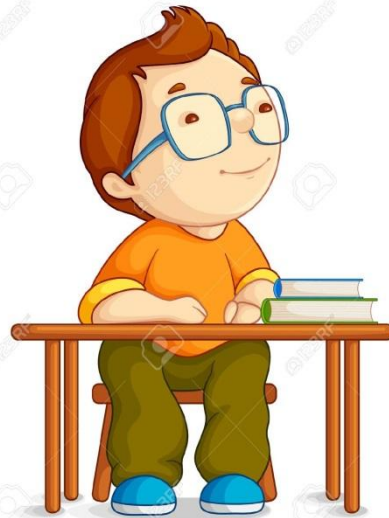
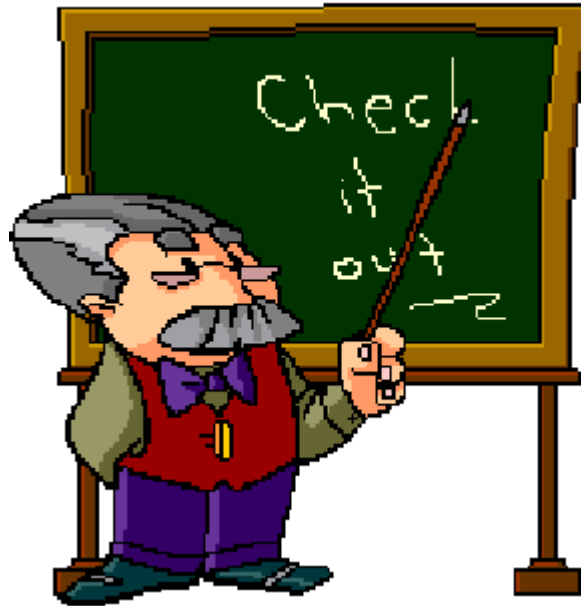
Οργανώνοντας την αξιολόγηση

- Μαθησιακά Αποτελέσματα (Δείκτες Επιτυχίας)
- Επιλογή 1-2 μαθημάτων
- Πώς θα αξιολογούσα το μαθησιακό αποτέλεσμα (επιλογή εργαλείου);
- Πότε θα αξιολογούσα το μαθησιακό αποτέλεσμα; (σε ποια φάση της διδακτικής ενότητας);

Και μετά τι; Πώς αξιοποιούμε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης;

- ❑ Αναστοχαζόμαστε για τη διδασκαλία μας.
 - Μεθοδολογία, μέσα, υλικά, δραστηριότητες, οργάνωση ατομικής ή ομαδικής εργασίας, χρόνος
- ❑ Οργανώνουμε **θεραπευτική εργασία** (εάν 30% vs 70% παιδιών έχουν/δεν έχουν πετύχει τους στόχους).
- ❑ Δίνουμε **ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ** στους μαθητές για το τι κατάφεραν και τι μπορούν να βελτιώσουν.
- ❑ Βοηθούμε μικρή ομάδα μαθητών που χρειάζονται στήριξη (**ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**).
- ❑ Προγραμματίζουμε τα **επόμενα μαθήματα** και τις **επόμενες ενότητες** με βάση τα αποτελέσματα προηγούμενων αξιολογήσεων.
- ❑ Φροντίζουμε ώστε **τα αποτελέσματα να μας είναι προσβάσιμα** (συγκεντρωμένα) σε μεταγενέστερο στάδιο.
- ❑ **Ενημερώνουμε** με λεπτομέρεια τους γονείς και τους άλλους εκπαιδευτικούς.

Ανατροφοδότηση

©Prawny * illustrationsOf.com/216804

Πληροφορημένες αποφάσεις

- Διπλώνουν το χαρτί στα δύο;
- Διπλώνουν το χαρτί στα τέσσερα;
- Εντοπίζουν την πάνω δεξιά γωνία του χαρτιού;
- Κατανοούν την οδηγία «σχίστε»;
- Εντοπίζουν την κάτω αριστερή γωνία του χαρτιού;
- Μπορούν να εντοπίσουν τι έκαναν λάθος;
- Μπορούν να εξηγήσουν **γιατί** τα αποτελέσματα είναι **διαφορετικά**, αλλά ορθά;

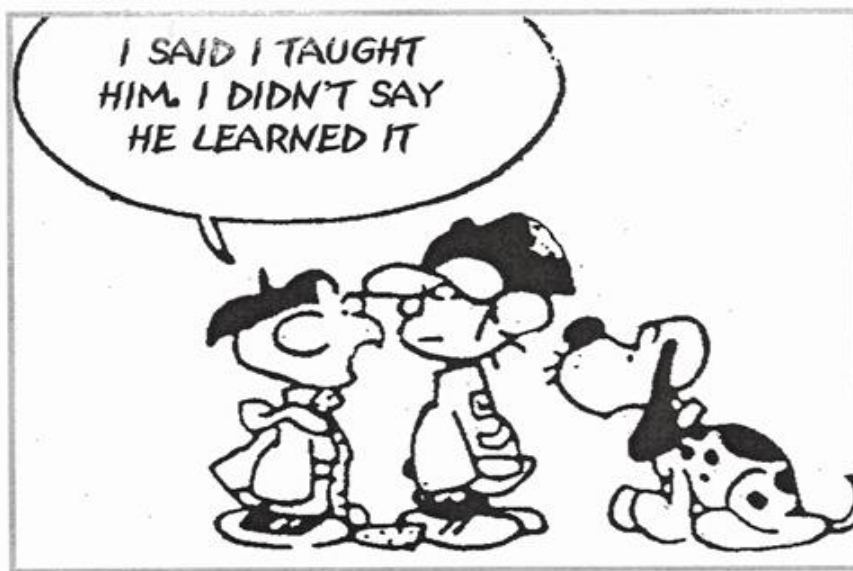
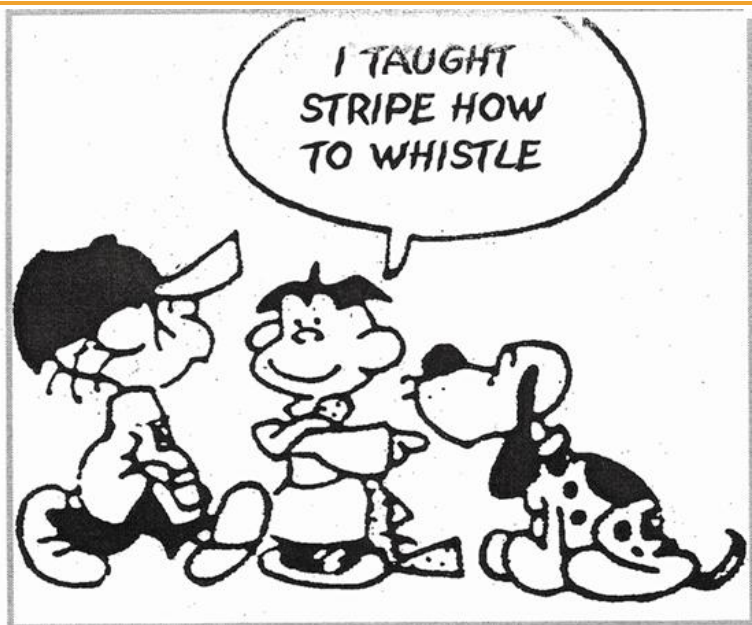
Αναστοχασμός για την ανατροφοδότηση

- Η ύπαρξη ή η απουσία ανατροφοδότησης πώς επηρεάζει
 - τη μάθηση;
 - τις σχέσεις εκπαιδευτικού και μαθητών;
- Μπορεί να λειτουργήσει η αξιολόγηση χωρίς ανατροφοδότηση;
- Πώς είναι καλύτερα να δίνεται η ανατροφοδότηση για να προάγει τη μάθηση;

Ανατροφοδότηση για το Εργαστήριο

- Θα επιχειρήσουμε, βασιζόμενοι στην κοινή σοφία, να εξοικειωθούμε με
- τη διαμορφωτική αξιολόγηση του μαθητή και τον ρόλο που επιτελεί
 - τρόπους και τεχνικές ένταξης της στη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας
 - με ζητήματα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης για σκοπούς παρακολούθησης των αποτελεσμάτων, ανατροφοδότησης, επαναστοχοθέτησης.

	<p>Σημειώνω 1-2 σημεία που θεωρώ θετικά ή χρήσιμα από τη σημερινή συνάντηση ...</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<p>Σημειώνω 1-2 σημεία που δεν ικανοποίησαν τις προσδοκίες μου ή που επιθυμώ να διερευνηθούν περαιτέρω ...</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Ευχαριστώ
πολύ για τη
συνεργασία
σας!
Καλή
συνέχεια!